

ВТРАТИ

ПАМ'ЯТІ ГЕОРГІЯ РУДЬКА

На 73-ому році відійшов у засвіти Георгій Ілліч РУДЬКО – доктор геолого-мінералогічних наук, доктор географічних наук, доктор технічних наук, професор, академік Академії наук Вищої школи України, академік Академії гірничих наук України, лауреат Державної премії в галузі науки і техніки, заслужений діяч науки і техніки України, голова ДКЗ (2004-2022).

Георгій Ілліч народився 24 березня 1952 р. у с. Шуга Ямало-Не-нецького округу Тюменської області (росія). У 1974 р. закінчив геологічний факультет Львівського державного університету ім. І. Я. Франка. Спрямований за розподілом у Західно-Сибірське територіальне геологічне управління «Захсібгеологія», де вивчав можливості комплексного використання мінеральної сировини соляних озер Західного Сибіру. У 1978 р. повернувся в Україну, без відриву від виробництва закінчив географічний факультет Чернівецького державного університету та аспірантуру Пермського університету. 22 роки, з 1978 по 2000, його активна геологічна діяльність, становлення як багатогранного професіонала, дослідника, науковця відбувалось в Львівській геологорозвідувальній експедиції і підприємстві "Західукргеологія". Тут він пройшов свій шлях всіма виробничими геологічними сходинками, був і залишається взірцем відповідального, наукового підходу до кожного виробничого питання.

З 1978 по 1992 роки обіймав посади старшого техника-гідрогеолога, гідрогеолога, начальника загону у Львівській ГРЕ. В цей період він активно працював експертом із надзвичайних ситуацій природного і техногенного характеру, а з 1988 р. і експертом Ради Міністрів СРСР. Під час роботи в Львівській ГРЕ під його безпосереднім керівництвом підготовлено 11 звітів, опубліковано рекомендації, статті.

В період з 1992 по 2000 роки Георгій Ілліч працював начальником Геолого-екологічного центру ДП "Західукргеологія". За ці роки була створена методична та практична основа для вирішення екологічних проблем геологічного середовища Карпатського регіону України. Виробничу роботу в ДП "Західукргеологія" Георгій Ілліч активно і ефективно поєднував з науковою та викладацькою діяльністю.

У Москві захистив кандидатську дисертацію «Геодинаміка та прогноз зсувів у межах Південно-Східного Передкарпаття». Провів аналогічні дослідження у Карпатському регіоні, у 1992 р. захистив докторську дисертацію. Очолював геолого-екологічний центр Державного геологічного підприємства «Західукргеологія». У 1996 р. захистив другу докторську дисертацію за результатами експедицій на Кавказі та Середній Азії. З 1995 р. Георгій Ілліч розвиває новий науковий напрям — медичну геологію. Засновник медичної геології, Георгій Ілліч Рудько здійснив вагомий внесок у вивчення впливу геологічного та суміжного середовища на здоров'я населення, розробив методичну оцінку ресурсного потенціалу територій. Розробив систему прогнозування інженерного захисту території будь-якого регіону України від катастроф і небезпечних геологічних процесів. У колі наукових інтересів — геологія родовищ корисних копалин; інженерна, медична, економічна, екологічна геологія; геоморфологія, геоекологія. Георгій Ілліч вніс значний вклад у розвиток цих напрямків геологічних та географічних досліджень, вирішення нагальних геоекологічних проблем та розвитку мінерально-сировинної бази України, автор понад 800 наукових праць, у тому числі 81 монографії, 17 підручників, 20 препринтів і брошур, понад 50 методичних розробок та інструкцій ДКЗ України, загальнодержавних та регіональних програм розвитку мінерально-сировинної бази та захисту довкілля. Під керівництвом Георгія Ілліча захищено 2 докторські та 7 кандидатських дисертацій. У 1996 р. заснував та очолив кафедру екологічної та інженерної геології і гідрогеології геологічного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка. З 2000 р. — головний науковий співробітник Інституту геологічних наук НАН України. У 2001–2004 рр. — начальник управління гідрогеологічних та інженерно-геологічних робіт НАК «Надра України». У 2004 році очолив Державну комісію по запасах України та пропрацював на цій посаді до 2022 року. У 2005 р. захистив третю докторську дисертацію за спеціальністю «Екологічна безпека». За ініціативи Георгія Ілліча у 2006 р. створено кафедру геолого-економічної експертизи мінеральної сировини як структурний підрозділ Інституту професійного розвитку «Надра». У 2009 р. очолив

кафедру економічної геології ВНЗ «Інститут Тутковського». Представник України у Спеціалізованій Групі Експертів ЄЕК ООН з гармонізації термінології щодо запасів і ресурсів корисних копалин. Постійно співпрацював з міжнародними та національними організаціями, серед яких Товариство нафтових інженерів (SPE), Організація країн-експортерів нафти (ОПЕК), Міжнародна агенція з атомної енергії (ІАЕА) та ін.

Слід особливо відзначити вклад Георгія Рудька у організацію та проведення семи Міжнародних науково-практичних конференцій «Надрокористування в Україні. Перспективи інвестування» протягом 2014–2021 років, які стали знаковими подіями у розвитку геологічної, гірничо-видобувної, нафто-газової та інших галузей, виявили значне зацікавлення фахівців провідних державних та приватних компаній надрокористувачів, а також міжнародних представників з метою підвищення ролі надрокористування в Україні, розвитку міжнародного співробітництва з питань надрокористування, вирішення питань залучення інвестицій в мінерально-сировинний комплекс держави, обмін досвідом з геологічного вивчення та використання надр, обговорення актуальних проблем геологічної галузі й надрокористування, проблем нарощення мінерально-сировинної бази України, визначення нових напрямів наукових досліджень.

Головним модератором на цих конференціях беззмінно був Георгій Ілліч Рудько, уважно вислуховуючи усі без винятку доповіді, збираючи значні аудиторії слухачів на власні ґрунтовні виступи, ініціюючи дискусії з найважливіших питань та створюючи чудову дружню та доброзичливу атмосферу для обміну думок у широкому колі фахівців, при чому робив це за будь-яких обставин, у тому числі коли був важко хворий та пересувався на інвалідному візку на шостій та сьомій Міжнародних науково-практичних конференціях «Надрокористування в Україні. Перспективи інвестування» у 2019 та 2021 роках...

За заслуги в геологічному вивченні України удостоєний звання Почесний розвідник надр України, нагороджений медалями В. І. Лучицького, Л. І. Лутугіна, відзнакою МНС.

З Георгієм нас пов'язували дружні взаємини ще із студентських років, коли ми жили в гуртожитку ЛНУ на Пасічній у Львові в сусідніх кімнатах. Такі стосунки збереглися на все життя. Георгій був моїм офіційним опонентом на захисті докторської дисертації на географічному факультеті Львівського університету. Щороку прислав мені свої численні монографії з дарчими надписами. В мене зібралась ціла бібліотека із його праць. Був дуже різнобічним вченим - праці з геології, географії, екології тощо. Не знаю, чи є ще в Україні доктори з трьох наукових напрямків - геології, географії, техніки. Закінчив Львівський і Чернівецький університети. Займав впродовж довгого часу напевно найбільш відповідальну посаду в геології – Голова Державної комісії України по запасах корисних копалин. Залишався при цьому відкритою, доброзичливою, завжди готовою допомогти людиною. Лишилися найкращі спогади, лишилась пам'ять... Нехай земля буде тобі пухом, друже.

Проф. Мирослав Сивий

Редакційна колегія «Наукових записок Тернопільського національного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: географія»